

I. Vnútorne samosprávne predpisy mesta

Oblasť interných samosprávnych predpisov mesta obsiahla rôzne rokovacie poriadky, interné zásady mesta, všeobecne záväzné nariadenia, štatút mesta, smernice primátora, ktoré Mesto pri svojej činnosti vydáva.

➤ Zistené nedostatky

- i. Mesto má vydaných veľké množstvo interných predpisov, ktoré sú neaktuálne, vzájomne na seba nenadväzujú, chýbajú základné vnútorné predpisy popisujúce, kto a za akých podmienok môže predpisy vydávať.
- ii. Predpisy majú značnú nenormatívnu povahu, pričom z väčšej časti prepisujú duplicitne a bezúčelne zákonné ustanovenia.
- iii. Predpisy boli vydané orgánom, ktorý na to nemal zákonnú kompetenciu a z tohto dôvodu sú neplatné.
- iv. Inštitúty alebo zákonné pojmy boli zo zákona prevzaté nesprávnym spôsobom, čím došlo k ich nesprávnemu ukotveniu v danom predpise.
- v. Zákonné inštitúty boli nad rámec zákona alebo v rozpore so zákonom upravené v nesprávnom internom predpise, vydaným nepríslušným orgánom, čím spôsobujú neplatnosť daného predpisu.
- vi. Predpisy neboli novelizované v súlade s novelizáciami legislatívy.
- vii. Chýbajúce definície pojmov, chýbajúca vzájomná previazanosť predpisov, používaná nesprávna terminológia.

Na základe auditu sú odporúčané konkrétne kroky ako predpisy vzájomne prepojiť, tvoriť normatívne texty a zabezpečiť ich súlad s platnou legislatívou tak, aby Mesto malo funkčný systém interných samosprávnych predpisov upravujúcich najmä fungovanie orgánov mesta, funkcionárov mesta a zamestnancov mesta.

II. Pracovnoprávna oblasť

V pracovnoprávnej oblasti boli preskúmané základne interné predpisy z pohľadu organizácie mestského úradu a jeho zamestnancov, kvality a tvorby pracovnoprávnych zmluvných vzťahov, spôsobov odmeňovania či kolektívne pracovné vzťahy.

➤ Zistené nedostatky

- i. Pracovnoprávne individuálne zmluvné dokumenty sú v nedostatočnej právnej kvalite, kedy obsahujú nezákonné ustanovenia, nepostačujúce ustanovenia alebo im chýbajú základné právne náležitosti, najmä v rozpore so Zákonníkom práce.
- ii. Právne dokumenty s pôsobnosťou na všetkých zamestnancov (interné pracovnoprávne predpisy) sú právne zastaralé, obsahujú neaktuálne ustanovenia, nereflektujúce reálne potreby mesta ako zamestnávateľa; dokumenty sú v nedostatočnej právnej kvalite, pričom niektoré z nich sú neplatné z dôvodu vydania nepríslušným orgánom mesta, najmä v rozpore so Zákomom o obecnom zriadení.
- iii. Bolo zaznamenané diskriminačné odmeňovanie dvoch rôznych organizačných útvarov Mesta, v rozpore so Zákomom o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, Zákonníkom práce a Ústavou SR.

- iv. Pracovnoprávne úkony za zamestnávateľa vykonávali osoby neoprávnené, bez príslušného poverenia v rozpore so Zákonníkom práce, čím bola spôsobená neplatnosť týchto úkonov.
- v. Závazky z kolektívnej zmluvy obsahovali nadštandardné zvýhodnenia bez ohľadu na aktuálnu finančnú situáciu Mesta.

V rámci návrhov riešení a priebehu auditu už boli vykonané niektoré nápravy, pričom sa tiež začali práce na odstraňovaní nedostatkov pracovnoprávných dokumentov, tak individuálnych ako aj kolektívnych so všeobecnou platnosťou na všetkých zamestnancov.

III. Zmluvné vzťahy mesta

Z pohľadu právneho auditu ide o najzávažnejšiu oblasť, kde došlo k množstvu porušení zákonov, ich obchádzania, či nerešpektovania.

➤ Zistené nedostatky

- i. **Systém podpisu zmlúv bol pri významných zmluvách interne obchádzaný** a zmluvy boli podpísané bez vyjadrení a vedomosti ostatných zodpovedných zamestnancov, príp. napriek námietkam zodpovedných zamestnancov.
- ii. **Zmluvy neboli riadne evidované v elektronickom registri mesta a chýbali v archíve; po nástupe nového vedenia mesta po výzve bolo dodaných dovtedy neevidovaných 340ks zmlúv.**
- iii. **Elektronický register zmlúv nie je systémom so spoľahlivou výpovednou hodnotou, nakoľko**
 - údaje k zmluvám nie sú riadne vyplnené alebo vyplnené vôbec,
 - nie je z neho možné získať aktuálny zoznam platných a účinných zmlúv, ktorými je mesto v súčasnosti viazané,
 - nie je možné získať údaje o aktuálnom stave zmluvy, či záznamy o kontrole plnenia zmluvy, či iné potrebné údaje.
- iv. **Neboli stanovené osoby zodpovedné za zmluvu v rámci controllingu plnenia zmluvného vzťahu.**
- v. V prípade ak aj zodpovedná osoba stanovená bola, **nedochádzalo k žiadnej kontrole plnenia zmlúv zo strany mesta.**
- vi. Ak boli pri plnení zmlúv **zistené porušenia a nedostatky** zo strany zamestnancov, **títo neboli sankcionovaní.**
- vii. **Objednávky na služby boli vytvárané dodatočne s výrazným časovým odstupom po realizácii plnenia.**
- viii. **Objednávky boli vo výrazne nižšej sume ako skutočne vykonané práce, pričom napriek tomu boli vyplatené alebo odsúhlasené mestom plné sumy.**
- ix. **Dochádzalo k svojvoľnému objednávaní rôznych služieb mesta, pričom nedochádzalo ku kontrole prečerpania rozpočtom povolených limitov alebo došlo k objednaníu služby napriek prečerpaníu mestského rozpočtu.**
- x. **Dochádzalo k rozširovaniu zmluvných plnení v rozpore so Zákonom o verejnom obstarávaní, kedy zmluvný vzťah vzniknutý na základe procesu verejného obstarávania nepredpokladal také plnenia, ktoré obsahom aj ďalšou výškou ceny boli upravené len dodatkami k zmluve, dodatočne podpísanými.**

- xí. V zmysle Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta v určených finančných limitoch musia určené osoby konať len na základe súhlasu mestského zastupiteľstva. V mnohých prípadoch bolo konané bez potvrdenia úkonu zastupiteľstvom alebo na základe neúplného potvrdenia úkonu.
- xii. Dochádzalo k schváleniu vysokých finančných plnení dodatočným právnym úkonom osôb mesta, napriek absencii súhlasu mestského zastupiteľstva¹, či nesúhlasných stanovísk iných zodpovedných zamestnancov.

Zistené nedostatky v zmluvnej agende sú závažného charakteru, pričom v ich dôsledku došlo k porušeniu povinností najmä v rozpore so Zákonom o majetku obcí, Zásad o hospodárení a nakladaní s majetkom mesta, Zákona o obecnom zriadení a iných.

Predmetnými porušeniami vznikol závažný protiprávny stav, kedy mestu vznikla škoda a mesto je oprávnené vykonať kroky vyvedenia osobnej zodpovednosti konajúcich osôb v občianskoprávnej a trestnoprávnej zodpovednosti osôb, ktoré škodu mestu spôsobili konaním vykazujúcim znaky trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa §237 Trestného zákona, či podľa 8. hlavy, 2. oddielu Trestného zákona – trestné činy verejných činiteľov.

IV. Rôzne: Právne konania mesta, Rozpočtové organizácie mesta

A. Právne konania Mesta

Sporová agenda mesta je obsiahla, avšak menšie spory si Mesto zastupuje samostatne. V oblasti náročnejších právnych kázus došlo k preskúmaniu vykonaných právnych úkonov a konaniu za účelom ochrany Mesta v krátkom čase.

➤ Zistené nedostatky

- i. V právnych sporoch neboli využité možné zákonné právne kroky.
- ii. Právne spory boli vedené bez vedomia právneho oddelenia a Mesto nebolo riadne informované, okrem určených osôb.
- iii. Na základe závažných nedostatkov v zmluvných vzťahoch mesta, v súčasnosti mesto čelí viacerým žalobám zo strany jeho veriteľov, prípadné nové spory vznikajú.

Za účelom ochrany záujmom mesta sú kauzy vykonávané už za spolupráci právneho oddelenia Mesta a vedenia Mesta.

B. Rozpočtové organizácie

Z rozpočtových organizácií mesta boli podrobnejšie skúmané organizácie sociálnej oblasti / sociálnych služieb. Mesto v oblasti sociálnych služieb poskytuje široké spektrum služieb, pričom tieto nie sú vykonávané s úplným súladom s príslušnými právnymi predpismi.

➤ Zistené nedostatky:

- i. Poskytovanie „sociálnych“ služieb bez príslušnej registrácie podľa § 62 Zákona sociálnych službách.
- ii. Prijímanie úhrad za neregistrované „sociálne“ služby v rozpore s § 62 Zákona sociálnych službách.

- iii. **Nedodržiavanie maximálneho počtu** prijímateľov sociálnych služby na celkovom počte zamestnancov a minimálneho počtu odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov v zmysle § 9 ods. 3 Zákona o sociálnych službách.
- iv. **Nedostatočné vydávanie rozhodnutí** o odkázanosti na sociálnu službu Mestom v rozpore s § 80 písm. c) a d) Zákona sociálnych službách, kedy mesto nevyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý nestihne vyhotoviť.
- v. **Chýbajúce podstatné náležitosti zmlúv** o poskytovaní sociálnych služieb podľa § 74 ods. 7 Zákona o sociálnych službách.
- vi. **Protizákonné časti pracovných zmlúv** zamestnancov sociálnych služieb, kedy zmluvy boli dohodnuté v rozpore s §48 Zákonníka práce, nepresným určením trvania zmluvy.
- vii. **Neefektívne financovanie** sociálnych služieb, ktoré nevyužíva možné spôsoby financovania v zmysle §71 ods. 1 Zákona o sociálnych službách ale predovšetkým využíva rozpočet mesta.

Na základe odporúčaní bude Mesto musieť prijať rýchle **rozhodnutia za účelom uvedenia príslušných pochybení do súladu s právnou úpravou**, nakoľko z dnešného stavu je možné očakávať sankcie z príslušných kontrolných orgánov alebo fyzických osôb, ktorých práva boli porušené.

Sumárny záver k právnym vzťahom Mesta Trenčín

Právne vzťahy boli vedené na nedostatočnej úrovni vo všetkých skúmaných oblastiach, pričom najzávažnejšie dôsledky sa prejavili v zmluvnej agende mesta.

Zásadné nedostatky spočívajú **v absentovaní systému tvorby práva**, príp. jeho nedodržovaní, absentovaní **právneho controllingu zmlúv a iných dokumentov**, **nezavedeného systému zodpovednosti osôb konajúcich v mene mesta**.

Najzávažnejšie porušenia zákonov sa vyskytli v oblasti nakladania s majetkom mesta, kedy došlo ku konaniam **v rozpore so Zákonom o majetku obcí, Zákonom o obciach, Zákonom o verejnom obstarávaní**, či **v rozpore s vnútornými samosprávnymi predpismi mesta**.

Mesto je oprávnené vyvodiť následky z týchto konaní a vykonať právne kroky za účelom vyvodenia zodpovednosti v záujme zabezpečenia ochrany mesta a hospodárenia s jeho majetkom.